

Nagovor predsednika Državnega sveta RS Alojza Kovšce na mednarodni konferenci Vzgoja za ljubezen do domovine in države

23. november 2019, Radlje ob Dravi

Spoštovani udeleženci konference,

Cenjena predsednica Društva katoliških pedagogov Slovenije

gospa Marija Žabjek,

cenjeni župan občine Radlje ob Dravi mag. Alan Bukovnik,

cenjeni ravnatelj mag. Damjan Osrajnik,

spoštovani učitelji, vzgojitelji, šolski svetovalni delavci, ravnatelji ...

**spoštovani tuji gostje: gospod Pawel Czerwinski, dr. Valentin Inzko, gospa
Sara Bevc Jonan ...**

Počaščen sem, da vas lahko kot predsednik Državnega sveta, drugega doma slovenskega parlamenta, nagovorim na današnji mednarodno obarvani konferenci, posvečeni meni posebno ljubi temi - domoljubju.

Imeti svojo lastno domovino, dom, državo je posebne vrste privilegij, ki se ga Slovenke in Slovenci kot mlad narod preslabo zavedamo. Vse bolj se zdi, da ga jemljemo tako samoumevno in vsakdanje. Pa vendar je bil ta t.i. privilegij pred devetindvajsetimi leti in še mnogo mnogo dlje nazaj v zgodovino zgolj odsev sanj tistih najbolj pogumnih in zavednih.

Mnogi zavedni velikani slovenske zgodovine, eden njih je zagotovo slovenski pesnik, general in borec za severno mejo Rudolf Maister, so nam s srcem, peresom in orožjem zapustili izjemno dediščino poguma in drznosti, na kateri smo lahko leta 1991 uresničili tisočletne sanje. Sanje, ki jih je v življenje pognala desetdnevna vojna vihra, žal nekateri izmed nas niso doživeli. Rojstvo nove države, mlade Slovenije, je bilo za nas, srečno generacijo, ki pa smo soustvarjali te trenutke, nepozabno doživetje.

Slovenija se je od osamosvojitve do danes močno spremenila. Pa ne le Slovenija, spreminja se ves svet. Hitrost sprememb se pospešuje in v tej spirali je res težko dohajati, kaj šele prehitevati sodobne družbene trende. Tehnološki razvoj si je utrl svojo pot, hočeš nočeš terja od družbe in posameznikov, da mu sledimo in se prilagajamo. Na vsakem koraku že kričimo po nujnosti socialnih inovacij, nič več tehnoloških. In od osamosvojitve do danes smo Slovenci postali narod, ki se stara. Povprečna starost in življenjska doba sta kar osem let višji. Danes naše družine izgubljajo formo, ki so jo ohranjale desetletja. Tradicionalne večgeneracijske družine so stvar preteklosti, mogoče jih še nekaj malega životari na slovenskem podeželju. Ljudsko izročilo, ki se je ohranilo več stoletij, izgublja svojo simbolno moč, ki je bila tako kleno zasidrana v narodovem spominu. In vse to predstavlja pomembno oviro pri oblikovanju narodne identitete. Kultura, umetnost, jezik predstavljajo obraz naroda, njegov identitetni zapis. Prav zato je naša skupna dolžnost, da se trudimo in gojimo ljubezen do slovenskega jezika, lastne kulture in domovine.

Za gojenje svoje identitete imamo Slovenke in Slovenci prav poseben razlog, smo maloštevilni narod, ne majhen narod, in se kulturno razlikujemo od večjih narodov, ki nas obdajajo. Nedvomno se moramo prilagajati sodobnim trendom, nikakor pa ne smemo podlegati globalnim vplivom za vsako ceno.

Še zlasti če obstaja velika grožnja, da s tem izgubimo svojo bogato kulturno in jezikovno dediščino, posledično s tem pa razkrojimo še narodno identiteto.

Zanimivo je, kako smo pripravljeni ščititi naravno, kulturno in zgodovinsko dediščino brez neke prirojene in privzgojene identitetne osnove. Brez nekega ponotranjenega razmisleka o tem, kaj je in kaj ni naša identiteta, kot da se ne bi upali zaščititi pred erozijo in pritiski globalizacije. Slovenci smo lahko Evropejci in tudi državljani sveta, a če izgubimo narodno identiteto, bomo postali zgolj skupina posameznikov, ki svoje mesto pripadnosti išče v skupinah prijateljstva na socialnih omrežjih. In to se ne sme zgoditi. Domoljubje in kultura sta dimenziji, ki morata hoditi po šolskih hodnikih, kulturnih hramih, državnih inštitucijah ... z roko v roki. Naj za zaključek parafraziram misel aktivnega slovenskega ekologa Gregorja Lipuša: lastno državo nismo podedovali od naših dedov, temveč smo si jo sposodili od naših vnukov. In naj bo ta odgovornost vseh odgovornosti tisti pravi odgovor na prihodnost.

Hvala za pozornost in uspešen ter praznični dan.